

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Предмет: Извештај Комисије за избор једног наставника у звање ванредног професора за ужу научну област Русистика, предмет Руска књижевност

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1125/1 од 23. 4. 2014. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор ванредног професора за ужу научну област Русистика, предмет Руска књижевност (објављен у листу „Послови“ бр. 569 од 14. 5. 2014. године), те Већу подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс се пријавио један кандидат, др Ирина Антанасијевић, досадашњи ванредни професор за научну област Русистика на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду. На основу увида у приложени материјал можемо поднети следећи извештај о кандидату.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

а) Лични подаци

Др Ирина Антанасијевић рођена је 27. 6. 1965. године у Северодоњецку, у СССР-у.

б) Подаци о досадашњем образовању

Студије Руског језика и књижевности завршила је на Филолошком факултету у граду Измаилу 1986. године. Диплома је нострификована на Универзитету у Приштини (25. 3. 1992, бр. 251).

Магистарску тезу под називом *Пејзаж у руској и српској народној поезији* одбранила је на Филозофском факултету у Приштини 1. 3. 1999. године.

Докторску дисертацију под насловом *Поетика руских тужбалица* одбранила је на Филозофском факултету у Приштини 3. 6. 2002. године.

в) Професионална каријера

Др Ирина Антанасијевић од 1994. до 2002. ради у звању лектора, а од марта до децембра 2002. године у звању вишег лектора на Филозофском факултету Универзитета у Приштини. У децембру 2002. године бива бирана у звање доцента на Филозофском факултету Универзитета у Нишу, а 2008. у

звање ванредног професора такође на Филозофском факултету Универзитета у Нишу.

Др Ирина Антанасијевић од 2009. године ради на Катедри за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду у звању ванредног професора за научну област Русистика, предмет Руска књижевност.

У наставном раду Ирина Антанасијевић држи предавања из руске књижевности XIX века студентима трећег, четвртог и петог семестра, као и студентима који руску књижевност проучавају као другу словенску књижевност.

Из приложеног материјала сазнајемо да је др Ирина Антанасијевић одржала циклус предавања на Филолошком факултету Московског државног универзитета (на Катедри за словенску филологију) 2011. године.

Одржала је и неколико јавних предавања на Народном универзитету „Илија Коларац“, у Библиотеци града Београда, у Руском дому. Натупала је са излагањем на Петом московском фестивалу књиге и на изложби групе „Митки“ у Петербургу.

Др Ирина Антанасијевић је учествовала у научном пројекту које је финансирао Министарство науке и просвете Републике Србије под називом „Књижевни и културни живот на југоистоку Србије у XIX и XX веку“ у организацији Института за српски језик и књижевност Универзитета у Нишу (до 2010. године).

Проф. Ирина Антанасијевић је члан уредништва књижевног часописа „Градина“ који излази у Нишу.

Кандидаткиња досад није имала менторства у изради мастер, магистарских или докторских радова. Учествовала је у комисијама за одбрану магистарских радова и докторских дисертација на Филолошком факултету Универзитета у Београду и на Универзитету у Косовској Митровици.

2. БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Библиографија радова од избора у звање ванредног професора (после 2009)

Монографије:

- 1) Фольклор и авангард: символы и явления, Ниш, 2011, 148 стр. ISBN 978-86-88877-04-6.
- 2) Русский комикс Королевства Югославия, Нови Сад, Komiko, 2014, ISBN 978-8687-919-36-5, 340 стр.

Радови у часописима:

- 1) Зооморфные символы в военных реалиях югославских войн // Временник Зубовского института. Вып. 6: Грозное время. Война в зеркале человеческого восприятия, Санкт-Петербург, 2011, 33-43. ISSN 2221-8130.
- 2) К вопросу о «праздничной литературе» // Славистика, XVII, Београд, 2013, 194–206. ISSN 1450-5061.

Радови у тематским зборницима:

- 1) Имя Тито в сербских считалках // Многоязычие в образовательном пространстве. Сборник статей к 60-летию профессора Т. И. Зелениной: в 2 ч. Ч. 2, Москва, 2009, 56-59. ISBN 978-5-9765-0878-1.
- 2) Трехлистный мир Александра Введенского // Научные концепции XX века и русское авангардное искусство, Белград, 2011, 201-218. ISBN 978-86-6153-003-6.
- 3) Еда в СФРЮ // Коды повседневности в славянской культуре: Еда и одежда, Санкт-Петербург, 2011, 321-334. ISBN 978-5-91419-405-2.
- 4) Тенденции в развитии современного графического романа // Визуализация литературы, Белград, 2012, 255-279. ISBN 978-86-6153-112-5.
- 5) Русский дом на страницах белградского эмигрантского сатирического журнала «Бух» // Русская диаспора и изучение русского языка и русской культуры в инославянском и иностранном окружении, Белград, 2012, 247-254. ISBN 978-86-7391-026-0.
- 6) Графический роман в Югославии: русские мотивы // Универсалии русской литературы. 4. Научн. ред. А.А. Фаустов. Воронеж, 2012, 197 - 205. ISBN 978-5-905654-29-9.
- 7) «Ревизор» Алексея Ранхнера // Русское зарубежье и славянский мир, Белград, 2013, 464-474. ISBN 978-86-73-031-4.

3. МИШЉЕЊЕ О ДОСАДАШЊЕМ НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ

На основу увида у библиографију насталу након 2009. године, у научно-истраживачком раду др Ирине Антанасијевић јасно се издвајају два поља интересовања: фолклор и руски стрип, који ауторка назива „графичким романом“.

Монографија „Фолклор и авангарда: симболи и појаве“ (2011) представља збир радова које је кандидаткиња штампала у часописима и научним зборницима у периоду пре избора у звање ванредног професора, изузев једног текста који је штампан након избора у звање ванредног професора. Књига је подељена на два дела: авангарду и фолклор. У делу „Авангарда“ објављене су студије: Тело у стваралаштву Хармса, Птице у стваралаштву Виденског, Предмет: лутка и авангарда, Физика света у стваралаштву Виденског. Део „Фолклор“ садржи следеће текстове: Савремена градска легенда у систему постфолклора, Дендрототем у систему словенске културе, Животиње: симболи у реалијама савремених југословенских ратова, Брзалице: име вође. У зборнику радова Ирина Антанасијевић доводи у везу фолклорне представе о свету и човеку са трагањима руске авангардне књижевности (у текстовима о Хармсу, Виденском и Хлебњикову). Књига, на жалост, обилује грешкама различитих врста, укључујући и неподударање наслова у садржају и у књизи (у садржају: Животиње: симболи у реалијама савремених југословенских ратова; у књизи: Зоототем: симболи у реалијама савремених југословенских ратова). Садржај не доноси странице на којима се налазе текстови, а нумерација фуснота је јединствена од првог до последњег текста.

Монографија „Руски стрип Краљевине Југославије“, иако поседује ISBN, још увек није изашла из штампе, па стога не можемо да дамо оцену овог истраживања.

Студије које је Ирина Антанасијевић објавила у часописима и тематским зборницима захтевају детаљнији осврт. Текст посвећен зоототемима анализира амблематику животиња у ратне сврхе, улогу и утицај „знака“ рата на обе стране, на маркирање својег – туђег као универзалног у моделу бинарне културе. Ауторка анализира смену симбола са орла на тигра у српској ратничкој амблематици. Истовремено, она тумачи употребу лабуда (црног) у босанској ратној амблематици, али и дивљих звери као хералдичких знакова који одвајају српске (тигрови, пуме, пантери) од хрватских паравојних јединица (вуци, рисови, куне).

Рад посвећен питању празничне књижевности посматра овај појам као хипержанровско одређење које има своју специфичну форму и које је везано за одређене календарске датуме (државне, колективне, индивидуалне). Историјски процес је поделио „празничну књижевност“ на предреволюционрну, револуционарну и совјетску сферу, при чему је свака од њих додала жанру сопствену специфичност, али не нарушавајући његову основу. У раду се ове поставке илуструју приповеткама Чехова, Бажова, Григоровича, Хомјакова, Арцибашева, Брјусова, Куприна, Ремизова, Набокова, Гипијус, Петрушевске, Гољавкина и др.

Кратки текст посвећен Титовом имену у дејим брзалицама разматра наративе који су формирано око једног имена и представљају својеврсни клише који се усталио у дејим брзалицама на територији бивше Југославије. Текстови „Тенденције у развоју савременог графичког романа“, „Графички роман у Југославији: руски мотиви“ и „Ревизор Алексеја Ранхнера“ посвећени су питањима транспонованја руске књижевности у визуелни код, тачније стрип. Њима Ирина Антанасијевић започиње своје истраживање руских стрип-мајстора у Југославији: Ђорђа Лобачева, Ранхнера, Николаја Тишченко, Кузњецова, Николаја Навојева и др. Ауторка анализира графичку форму у коју се преносе романи Жила Верна, Дефоа, Марка Твена, али и руских аутора Толстоја, Пушкина, Гогоља, па чак и Чуковског. Ако је текст „Тенденције у развоју савременог графичког романа“ прегледног карактера, рад посвећен „Ревизору“ из пера Ранхнера бави се подробном анализом овог графичког романа из 1940. године.

Будући да не постоји истраживање посвећено руском стрипу на нашем, бившим југословенском простору, свакако да ће појављивање монографије о руском „графичком роману“ бити значајан допринос у проучавању и визуелне књижевности и руске емиграције.

4. МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ ДРУГИХ УСЛОВА ЗА РАД

Др Ирина Антанасијевић изводи наставу на основним академским студијама на Филолошком факултету у Београду. Промовише руску књижевност јавним предавањима на трибинама како у Београду, тако и у Русији. Учествује у раду домаћих и међународних научних конференција са рефератима.

5. ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Након пажљивог разматрања свих релевантних чињеница (научно-истраживачког рада и педагошког рада) Комисија је донела закључак да кандидат др Ирина Антанасијевић одговара критеријумима за избор ванредног професора за предмет Руска књижевност. Стога предлажемо Наставно-научном Већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да **др Ирину Антанасијевић**, ванредног професора, изабере у звање **ванредног професора** за ужу научну област Русистика, предмет Руска књижевност.

28. јул 2014.

Др Корнелија Ичин,
редовни професор *Филолошког факултета у Београду*

Др Тања Поповић,
редовни професор *Филолошког факултета у Београд*

др Љубинко Раденковић
научни саветник *Балканолошког института САНУ*